

Rigsgombudsmanden i Grønland

Statsministeriet
Prins Jørgens Gård 11
1218 København K

Dato: 25. september 2006

J.nr.: 415-0001

Indberetning vedr. Landstingets efterårssamling, fredag den 22. september 2006.

Landstinget behandlede følgende dagsordenspunkter:

Pkt. 51. Forslag til landstingsbeslutning om Landsstyrets videre arbejde med reformen af den offentlige sektor.

(Landsstyreformanden)
(1. behandling)

Landsstyreformanden redegjorde for, at Landsstyret i koalitionsaftalen har som punkt at realisere kommunalreformen som et led i forberedelserne til et grønlandske selvstyre. Det er derfor hans opfattelse, at Landsstyret dermed har påtaget sig ansvaret for gennemførelsen af strukturreformen.

Landsstyret foreslår således, at de nuværende 18 kommuner sammenlægges til 4 storkommuner og at det bliver Landstinget, der på forårssamlingen 2007 tager stilling til, hvilke kommuner der skal sammenlægges. Landsstyret lagde således op til at det bliver Landstinget, der må træffe den endelige beslutning, såfremt kommunerne ikke frivilligt kan finde sammen.

Forslaget til strukturreform har nu været til høring i de grønlandske kommuner. Alle kommuner har vedrørende eventuelle lovgivningsmæssige justeringer ønsket, at hver af de kommende storkommuner skal udgøre én samlet valgkreds og at kommunevalg afholdes som direkte valg i de nye valgkredse. Dette betyder at der ikke på forhånd sikres repræsentation fra de mindre by- og bygdesamfund i de kommende storkommuners kommunalbestyrelser.

Landsstyreformanden tilkendegav, at han gerne vil styrke nærdemokratiet i byggerne og at landsstyret foreslår opbyggelsen af ét fælles offentligt IT-system, således at det i fremtiden bliver sikret at der kan kommunikeres på tværs af kommunegrænser og mellem Grønlands Hjemmestyre og kommunerne. Han oplyste, at

landsstyret allerede har indledt et samarbejde med de grønlandske kommuners landsforening KANUKOKA på dette område.

Partiet **Siumut** tilsluttede sig éntydigt landsstyrets forslag. Partiet udtrykte den opfattelse, at folk fra Avanersuaq, fra Nordgrønland, fra Midtgrønland, fra Sydgrønland og fra Østkysten "nu må lære at være grønlændere i stedet for at påberåbe sig sin lokalpatriotistiske selvforståelse". Siumut udtrykte endvidere, at kun ved at agere som ét folk kan man have styrke til at møde fremtidens udfordringer. Med disse ord bakkede partiet op om Landsstyrets forslag og køreplan med hensyn til implementering af strukturreformen.

Demokraterne støttede forslaget om sammenlægning til 4 storkommuner; men er ikke helt enig i Landsstyrets forslag til en overgangsordning.

Demokraterne mente vedrørende IT-løsningen, at man ikke tror på opbygningen af endnu et stort offentligt IT-system. Partiet ser hellere opgaverne udliciteret til private.

Partiet efterlyste samfundsøkonomiske beregninger, beregninger som partiet mener at Landsstyreformanden under behandlingen af strukturudvalgets rapport på Landstingets forårssamling 2006 har lovet.

Inuit Ataqatigiit kunne tilslutte sig Landsstyrets forslag, men mente, at der samtidig bør indføres ens kommuneskat over hele landet. Partiet pegede på, at såfremt kommunerne ikke selv vil finde sammen, vil det efter partiets opfattelse være nødvendigt med lovgivning herom.

Atassut er principielt enig i forslaget om sammenlægning af de 18 kommuner til 4 storkommuner, men mener at dette må ske ved frivillighed og at ingen kommuner skal presses ind i en storkommune. Samtidig var partiet forundret over, at man har lagt sig fast på 4 storkommuner og efterlyste dels en debat om antallet og faktuelle oplysninger, der kan belyse fordele og ulemper ved de enkelte sammenlægninger.

Kandidatforbundets Parti tilsluttede sig forslaget.

Efter en længere debat, hvorunder Landsstyreformanden måtte medgive, at man ikke pt. havde yderligere talmateriale at tilbyde partierne, nedsattes et ad hoc udvalg efter d'Honts metode suppleret med deltagelse fra Kandidatforbundets Parti til at komme med en betænkning inden forslaget 2. behandling. Udvalget fik således 2 medlemmer fra Siumut og 1 medlem fra hvert af de andre partier.

Pkt. 36:**Forslag til landstingsforordning om ændr. af landstingsforordning om hjælp til børn og unge.**

(Landsstyremedlemmet for Familie og Justitsvæsen)
(1. behandling)

Landsstyremedlem for Familie og Justitsvæsen Aleqa Hammond forelagde ændringsforslaget, som har til hensigt at skabe klar hjemmel for Landsstyret til at udstede regler for plejefamiliers forhold.

Alle partier tilsluttede sig forslaget, der sendtes til udvalgsbehandling i landstingets Familieudvalg forinden 2. behandlingen.

Pkt. 45:**Forslag til landstingsforordning om ændring af landstingsforordning om leje af boliger.**

(Landsstyremedlemmet for Boliger, Infrastruktur og Råstoffer)
(1. behandling)

Landsstyremedlem for Boliger, Infrastruktur og Råstoffer Jørgen Wæver Johansen fremlagde forslaget, som skal gøre det lettere at overtage personaleboliger som almindelige udlejningsboliger, at omdanne lejeboliger til andelsboliger, at købe en lejebolig og at forbedre bo-miljøet.

Siumut, Inuit Ataqatigiit og Kandidatforbundets Parti tilsluttede sig forslaget med små ændringer.

Demokraterne havde yderligere forslag inden for samme formål. Landsstyret tilsluttede sig, at disse forslag indgår i udvalgsarbejdet forud for forslagets 2. behandling.

Atassut ønskede at værdiansættelse ved overtagelse af lejeboliger skal ske på handelsmæssige markedsvilkår og ikke som i øjeblikket efter en teknisk-økonomisk vurdering.

Forslaget behandles inden 2. behandlingen i landstingets Bolig- og Infrastrukturudvalg.

Pkt. 87:**Beslutningsforslag om ændret værdiansættelse af hjemmestyrets bygninger.**

(Landstingsmedlem Lene Knüppel, Demokraterne)

(1. Behandling)

Landstingsmedlem Lene Knüppel, Demokraterne, forelagde forslaget, der går ud på at værdiansættelsen af Hjemmestyrets ejendomme ved frasalg tager udgangspunkt i en markedspris i stedet for i en teknisk-økonomisk vurdering.

Landsstyremedlemmet for Boliger og Infrastruktur var ikke enig med forslagsstilleren og foreslog at forslaget bliver udskudt til behandling i forbindelse med landsstyrets fremlæggelse af revision af forordningen om omdannelse af Hjemmestyrets og kommunernes udlejningsejendomme til ejerboliger.

Siumut, Inuit Ataqatigiit og **Atassut** tilsluttede sig Landsstyrets forslag om udskydelse til behandling på Landstingets forårssamling 2007 sammen med revision af den gældende landstingsforordning.

Demokraterne og **Kandidatforbundets Parti** ønskede forslaget behandlet på indeværende samling

Da der var flertal for udsættelse af forslaget til behandling på Landstingets forårssamling 2007, sammen med forslag til revision af den gældende forordning, udsattes forslagets videre behandling.

Pkt. 41:**Forslag til landstingsforordning om ændring af landstingsforordning om folkeskolen.**

(Landsstyremedlemmet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke)

(1. behandling)

Landsstyremedlem for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke Doris Jakobsen fremlagde forslaget, der – hvis Landstinget tilslutter sig ændringen – gør det muligt for Folketinget at ændre undervisningspligten i Grønland til ”mindst 9 år”.

Herefter kan Grønlands ønske om en undervisningspligt på 10 år indfries.

Alle partier tilsluttede sig forslaget ved 1. behandlingen.

Pkt. 7:**Forslag til landstingslov om ændring af landstingslov om frie grundskoler og hjemmeundervisning.**

(Landstingsmedlem Per Berthelsen, Demokraterne)
(2. behandling)

Forslaget, der blev førstebehandlet under landstingets vintersamling 2006, indeholder bl.a. en finansieringsmodel for friskolebyggeri.

Demokraterne havde i udvalgsarbejdet indstillet forslaget til vedtagelse i den foreliggende form.

Et flertal, bestående af **Siumut, Inuit Ataqatigiit** og **Atassut** havde stillet et ændringsforslag, hvorved friskoler ikke skulle sikres en finansiering forud for andre skoler, men kunne søge anlægsmidler på lige fod med andre skoleformer.

Efter afstemning vedtoges ændringsforslaget og forslaget gik med disse ændringer med samtlige tilstedeværendes stemmer til 3. behandling i den nu foreliggende form.

Med venlig hilsen

Søren Hald Møller

Kopi pr. email:

Folketinget
Kongehuset, Kabinetssekretariatet
Samtlige ministerier
Rigsombudsmanden på Færøerne